

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวทางการพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้งกรณีสถานที่สะสมอาหารไม่ได้รับอนุญาตตาม
กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

สำนักงานเทศบาลได้มีหนังสือถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้งกรณีที่อยู่ประกอบการได้รับคำสั่งระงับการใช้ประโยชน์อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตามที่เทศบาลได้รับเรื่องร้องเรียนเหตุเดือดร้อนรำคาญจากประชาชนที่พักอาศัยใกล้เคียงกับสถานประกอบกิจการได้มีการชำระล้างน้ำเล็ดไหลลงสู่รางระบายน้ำสาธารณะบริเวณหน้าอาคาร ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในกรณีนี้ เทศบาลได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่าเป็นอาคารพาณิชย์ ๒ ชั้น จำนวน ๒ คูหา มีการจำหน่ายอาหารและสะสมอาหารประเภทเนื้อสัตว์ จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่ายังไม่มีหนังสือรับรองการแจ้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และยังไม่ได้รับอนุญาตก่อสร้างอาคารหรือดัดแปลงอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อีกทั้งการดัดแปลงอาคารดังกล่าวได้มีการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียด้านหลังอาคารและปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งส่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชนที่พักอาศัยใกล้เคียงเป็นอย่างมาก เจ้าพนักงานสาธารณสุขจึงได้มีคำสั่งให้หยุดประกอบกิจการจนกว่าจะได้หนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหารจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น นั้น

ในการนี้ สำนักการช่าง เทศบาล ได้แจ้งผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกคำสั่งให้ระงับการดัดแปลงอาคาร (ค.๓) ตามหนังสือที่ ลป ๕๒๐๐๕/๓๒๙๑ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ และคำสั่งห้ามใช้หรือเข้าไปใช้ในส่วนของอาคารบริเวณที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร (ค.๔) ซึ่งปัจจุบันคำสั่งดังกล่าวยังไม่ได้ถูกยกเลิก นอกจากนี้ สถานประกอบกิจการได้ชี้แจงการแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญ โดยแจ้งว่าได้มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้แนบหลักฐานที่ผู้ได้รับความเดือดร้อนยอมรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้ง ได้ขอความอนุเคราะห์เทศบาลฯ ออกหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้กับสถานประกอบกิจการ

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักกฎหมาย จึงขอหารือว่า กรณีคำสั่งตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังมีผลบังคับใช้ แต่ในด้านการแก้ไขเหตุรำคาญ ทางผู้ประกอบการได้ทำหนังสือยืนยันว่าได้แก้ไขเสร็จแล้ว โดยมีผู้ร่วมลงชื่อรับทราบการแก้ไขมาให้เทศบาล

ได้รับทราบ จากกรณีดังกล่าวเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สามารถออกหนังสือรับรองการแจ้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารให้แก่ผู้ประกอบการได้หรือไม่

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๓๓๕๙ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงนายกเทศมนตรี

(๑) ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามมาตรา ๓๘^๒ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร กรณีที่สถานประกอบการมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น กรณีที่สถานประกอบการมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง โดยผู้ประกอบการมีหน้าที่ตามมาตรา ๓๙^๓ ในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๔๐^๔ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ประกอบการแนบเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวในการขอใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง

(๒) ข้อเท็จจริง

เทศบาลได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็นรบกวนเนื่องจากสถานประกอบการมีลักษณะเป็นห้องแถว ๒ ห้อง โดยประกอบกิจการสะสมเนื้อสัตว์ และไม่มีการปรุงประกอบก่อนจำหน่ายให้แก่ลูกค้า ผู้ประกอบการได้ทำการล้างเลือดสัตว์บริเวณหน้าอาคารและปล่อยน้ำเสียไหลลงสู่ถนนและท่อระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งร้านค้าดังกล่าวได้ประกอบกิจการโดยที่ยังไม่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งจากเทศบาล อีกทั้ง ได้มีการดัดแปลงอาคารโดยได้สร้างระบบบำบัดน้ำเสียด้านหลังอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ดังนั้น เทศบาลจึงออกคำสั่งลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สั่งให้ร้านค้าดังกล่าวหยุดประกอบกิจการ ภายหลัง เมื่อสำนักการช่างได้เข้าตรวจสอบอาคารจึงได้มีคำสั่งให้ระงับการดัดแปลงอาคาร (ค.๓) คำสั่งห้ามใช้หรือเข้าไปใช้ในส่วนของอาคารบริเวณที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร (ค.๔) และคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขและยื่นขอรับอนุญาตดัดแปลงอาคาร (ค.๑๐) จากนั้น สถานประกอบการได้ทำหนังสือ เพื่อชี้แจงว่าได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนไม่เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

---

^๒ มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง

^๓ มาตรา ๓๙ ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๖ หรือหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบปรุง เก็บหรือสะสมอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามมาตรา ๓๘ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๔๐ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง

^๔ มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบการหรือตามวิธีการจำหน่าย

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้สะสมอาหาร

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

(๔) กำหนดเวลาจำหน่ายอาหาร

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหารและผู้ให้บริการ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ

พร้อมทั้งแนบเอกสารยืนยันจากผู้ร้องเรียนว่ายอมรับการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้ขอความอนุเคราะห์เทศบาล ออกหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แก่สถานประกอบกิจการ

(๓) ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ : กรณีคำสั่งตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังมีผลบังคับใช้ แต่ในด้านการแก้ไขเหตุรำคาญ ทางผู้ประกอบการได้ทำหนังสือยืนยันว่าได้แก้ไขเสร็จแล้ว โดยมีผู้ร่วมลงชื่อรับทราบการแก้ไขมาให้เทศบาลได้รับทราบ จากกรณีดังกล่าวเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สามารถออกหนังสือรับรองการแจ้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารให้แก่ผู้ประกอบการได้หรือไม่

ความเห็น : การพิจารณาอนุญาตหรือออกหนังสือรับรองการแจ้งสถานที่สะสมอาหารให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น และผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องที่มีผลใช้บังคับในพื้นที่นั้น เช่น กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เป็นต้น กรณีที่สถานประกอบกิจการยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ผู้ประกอบการจะต้องขออนุญาตการใช้อาคารเสียก่อน จากนั้นจึงนำเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดในคู่มือประชาชนหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานนั้นว่ามีความครบถ้วน สมบูรณ์หรือไม่ และต้องตรวจสอบว่านอกเหนือจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ผู้ประกอบการได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้ว จากนั้นราชการส่วนท้องถิ่น จึงทำการตรวจสอบลักษณะของสถานประกอบกิจการ เมื่อเห็นว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจึงสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ผู้ประกอบการ

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

